

Dok. H.

Brev fra høyesterettsdommer Thomas Bonnevie til høyesteretts-
justitiarius Paal Berg:

Oslo, 13. desember 1946.

Herr høyesterettsjustitiarius Paal Berg.

Det var Dem og ikke meg som valgte tid og sted for vår lille samtale ved kaffen etter middagen igår. Etter min mening var tid og sted meget uheldig valgt når det gjaldt en drøftelse mellom oss to av mitt brev til Dem av 8de ds. — altså siste søndag. Som rimelig var ble det da heller ikke tid til å veksle mange ord.

Såvidt jeg husker sa De, at De ville gjøre meg oppmerksom på, at Undersøkelseskommisjonen må ha misforstått Dem når kommisjonen på side 316 (femte linje nedenfra) sier: «Da han forlot Tinghuset etter Høyesteretts møte, var dokumentet ennå ikke renskrevet — —». Hvad De hadde uttalt i kommisjonen var derimot, at De kunne tenke Dem den *mulighet*, at grunnen til at De ikke hadde vårt P.M. med Dem til møtet med presidentene m. fl. kl. 16 var den, at det kanskje ikke ennå var renskrevet.

Til dette svarte jeg Dem bare ganske kort, at jeg jo hadde forstått, at De ikke husket noe videre om disse tingene. Her ble vi avbrutt ved at en annen av deltakerne i selskapet kom hen til oss. Jeg husker dog at De sa, at De nå hadde gjort Undersøkelseskommisjonen oppmerksom på feilen.

Naturligvis interesserte Deres meddelelse meg ganske sterkt, men den endrer ikke noe i Deres *favør* i mitt syn på det som hendte lørdag 15. juni 1940.

Jeg har ikke noe imot en ny samtale med Dem i anledning av mitt brev av 8de når tid og sted velges slik at vi kan få snakke ut. Men det turde kanskje ha mer for seg om De sendte meg et skriftlig svar og samtidig sendte avskrift av svaret til Undersøkelseskommisjonen.

Ærlig talt hadde jeg egentlig ikke ventet noe svar fra Dem — hverken skriftlig eller muntlig. Jeg ønsket svar — men ventet det ikke.

Jeg nytter høvet til å si, at jeg finner det uheldig at Undersøkelseskommisjonens «Innstilling» er blitt offentliggjort særskilt, altså *før bilagene*, og jeg tenker da spesielt på den utførlige redegjørelse for Riksrådsforhandlingene som er bebudet fra kommisjonens medlem professor Sverre Steen.

Det er uheldig at inntrykket av kommisjonens vurderinger og konklusjonen festner seg hos folket, før *dokumentasjonen* ennå foreligger trykt. De som i likhet med Gunnar Jahn kan ha mer eller mindre alvorlige innvendinger å gjøre blir nå avvist med et: vent til bilagene blir trykt. I mellomtiden blir Undersøkelseskommisjonens «Innstilling» opphøyet til å skulle være det *siste ord* i saken — og parolen blir: her trenges ikke noen riksrettssak eller annen ytterligere oppvask. Vi sverger til Undersøkelseskommisjonen.

Personlig føler jeg meg ganske forvissset om, at der ikke blir reist noen riksrettssak mot presidentskapet. Det ville nemlig bli «for smed at rette baker». Anderledes kunne det stille seg, om også De begjærte Dem stillet under riksrett. Etter det som hittil foreligger offentlig opplyst ser det for meg ut som om Deres rolle under Riksrådsforhandlingene i juni 1940 har vært like «uheldig» og skjebnesvanger som presidentenes.

Som nordmann vil jeg vel aldri helt kunne forsones med Deres av svakhet gjennemsyrte opptreden som rådgiver for presidentskapet i juni 1940. Spesielt gjelder dette de to kulminasjonspunkter: 1) Deres befatning med vårt P.M. lørdag 15de juni og 2) med Berggravs «fredsføler» og Deres medvirkning til henvedelsen til Kongen om frivillig abdikasjon mandag etterm. 17de juni.

Deres ærbødige .

Thomas Bonnevie

1/1/46

100445